

23. 12. 1952

EESTI NSV RIIKLIK AKADEEMILINE
OOPERI- JA BALLETTITEATER
„ESTONIA“

Šeherezade

Ballett 5-es osas proloogi ja epiloogiga.

Muusika: N. RIMSKI-KORSSAKOV

Libreto: VOLKOV

Lavastus ja etenduse kompositsioon- Dirigent: VALLO JÄRVI
niline lahendus: TAMARA Kontsertmeistrid: RUDOLF
RAMONOVA TREIMANN JA VERA VETTING
Lavastaja assistent: SENTA OTS

Lava- ja kostüümikujundus: ELDOR
RENTER

Dekoratsioonid: FRITS MATT,
SALME SUMERA ja ALBERT
VAHTRAMÄE

Butafooria: VÄINO VAHTRIK

Grimm ja parukad: VALDUR
TOHERA ja VALENTINA
KRASNOVA

Näitejuhi abi: LEIDA JOONSON

OSALISED:

Šahriar (šahh)	BORIS BLINOV JUHAN JÜRGO ERICH ÜLEVAIN
Šeherezade	MARGARITA MONAKOVA GEENI RAUDSEPP ELGA RIPS
Šahh	BORIS BLINOV VERNER HAGUS
Zebeida	ENSV teen. kunstnik INGE PÖDER ASTRID KELDER VERA LEEVER

Sindbad	ARTUR KOIT ILMAR SILLA ERICH ÜLEVAIN
Omar (väepealik)	KONSTANTIN FEDOROV HERMAN PALANG KALJU SAAREKE DAVID SUR
Ori	VAINO AREN ANATOLI HANSON JOHANNES VIIRG ERICH ÜLEVAIN
Jahimehed	VAINO AREN GARIBALDI KIVISALU UNO PUUSAAG KALJU SAAREKE JOHANNES VIIRG ERICH ÜLEVAIN
Orjatarid (solistid)	SOJA KALEVI HILJA LIIV HILDA MALLING MARGARITA MONAKOVA ASTA OLO GEENI RAUDSEPP SIGNE TAMM
Esimene orjatar	VERA LEEVER ASTA OLO ASTA OTS
Teine orjatar	JUTA ARG ASTRID KELDER HILDA MALLING

Orjatarid, orjad — balletiartistid.

Kaupmehed, järelevaatajad, eunuhhid, valvurid, timukas —
kooori- ja mimanssartistid.

Orkestrisolistid: kontsertmeister	HUGO SCHÜTS (viul)
„	MARTIN LEVALD (tšello)
„	ELMAR PEÄSKE (flööt)
„	HARTVIG JUKSAR (oboe)
„	ROLAND KRIIT (klarnet)
„	THEODOR EIDAST (fagott)
„	NIKOLAI MISTSENKO (metsasarv)
„	HELMUT ORUSAAR (truba)
„	ÜLO RAUDMÄE (tromboon)

Lühike sisukirjeldus.

Sahh Sahriarile murdis truudust tema lemmiknaine. Sahh hukkas naise ja sellest ajast vihkab kõiki naisi. Ta võtab igal ööl endale uue naise ja hommikul laseb selle hukata. Järg saabub visiiri tütre, kauni ja targa neiu Seherezade kätte. Neiu otsustab šahhi mõjutada muinasjuttude jutustamisega, võita ta armastus ja nii oma elu päästa.

Proloog.

Julma šahi Šahriari loss. Habras alandlik Seherezade jutustab šahile muinasjuttu, saates oma jutustust käteliigutustega.

I osa.

Merel sõidab laev. Tõuseb torm ja laev hukkub. Rusudel päästab end Sindbad — meresõitja. Lained toovad ta randa.

II osa.

Sindbad on võõral maal, kus ta lossiplatsil satub naisorjade müümisele. Sindbad vaatleb orjatare ja üks neist, nimega Zebeida, meeldib talle. Ka tema meeldib neiuale, kes pilguga palub end ära osta. Noormees oleks neiu ostnud, kuid laevahukul kogu oma vara kaotanud, ei saa ta ostu teostada ja Zebeida müüakse rikkale kaupmehele. Samal ajal kukub üks ori, kes kive kannab. Lossist väljuv šahh laseb teda peksta nii kaua, kuni ta enam ei tõuse. Zebeida läheb orjale appi. Sahh on üllatatud neiu julgusest. Võlutuna ta ilust, laseb šahh kõik orjatarid ära osta; nendega koos satub ka Zebeida šahi kätte, kes teeb neiu oma esiknaise. Zebeida palub Sindbadilt kaitset. Sahh märkab võõramaalast ja ajab ta minema, neiu sunnitakse istuma šahi kande- raamile ja väepealiku Omari auavalduste saatel viiakse nuttev Zebeida lossi.

III osa.

Lossi aed. Kurb Zebeida lebab orjataride keskel, kes püüavad teda lohutada kalliskive näidates. Neiu saadab kõik ära ja andub kurbusele. Imeilus lossiaed on talle vanglaks. Orjatar toob puuvilja. Samal ajal ilmub Sindbad. Teades, et noormeest siit leides ähvardab mõlemaid surm, annab neiu talle peitmiseks märku, ise hakkab orjatarit tähelepanu kõrvalejuhtimiseks tantsima. Orjatarit lahkudes avaldab Sindbad neiuale oma armastust. Neiu anub end lossist päästa. Noormees, kes selle mõttega tuligi, annab talle ühe lille. Lillel on omadus inimesi magama uinutada. Noormees käsib anda lille šahile, et nad šahi uinudes võiksid pääseda lossist. Onnelikuna ja täis lootust lahkub Sindbad, kuid unustab lahkudes oma mantli aeda. Tuleb šahh. Nähes mantlit šahh vihastub. Neiu ei varja oma tundeid, ta tõstab mantli üles ja surub selle rinnale armastuse märgiks noormehe vastu. Sahh tahab teda tappa. Nähes šahi käes enda kohale tõstetud nuga, laskub neiu põlvili ja on valmis surema. Tema suurt rahu nähes otsustab šahh lasta tal piinarikkamalt surra.

IV osa.

Lossi plats. Troonil on šahh oma õukondlaste keskel. Jahimehed toovad talle annetustena tapetud loomi. Lossist tuuakse Zebeida, keda viiakse parajasti hukkamisele. Šahh nõuab, et neiu teda enne surma veel lõbustaks oma tantsuga. Omar, kes soovib šahile meeldida, sunnib neidu tantsima kuni jõuetuseni. Orjade keskel Zebeida märkab Sindbadi, kes orjana riidetatult tuli siia selleks, et teda päästa. Zebeidas tärkab lootus pääsemisele. Suurimas tantsukeerises Omar annab šahi käsul märku neiu surmamiseks, kuid Zebeida on koos Sindbadiga kadunud. Vihane šahh küsib orjalt, kes neiuiga tantsis, kuhu ta jäi. Ori ei vasta. Šahh tapab ta noaga ja tormab ise jälitama põgenikke. Platsile jäänud orjad austavad surnu mälestust.

V osa.

Zebeida ja Sindbad põgenevad pääsmisele lootes mereranda. Siin tabab neid šahh ja astub noormehega võitlusse. Võitluse ajal Sindbad lükkab šahi kaljult merde. Rahvas tervitab noormeest kui vabastajat ja sõjavägi paneb ta ees relvad maha.

Epiloog.

Šeherezade lõpetab jutustuse. Märgates teda ootavat timukat, läheb neiu alandlikult hukkamisele. Sahriar on võlutud Šeherezade tarkusest ja headusest, ta jätab neiu ellu.

Hind 50 kop.

Tr. „Kommunist“. Tell. nr. 1294. MB-03567. 3000. 14. III 53.